

QUALIFY aitab TOIDUSEKTORIT EDENDADA

European Union
European Regional
Development Fund

MARJU MÄNNIK
kaubanduskoja väliskaubanduse
vanemnõunik

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda osaleb Interreg Europe projektis QUALIFY, mis on suunatud toidu-sektorile ja kannab nime „Toidusektori ettevõtete konkurentsivõime suurendamise koostööprojekt“.

Vaata veebist

- ▶ EL-is toidumärgistuse rikkumiste teavitused https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/claims/register/public/?event=register.home.
- ▶ Põllumajandus- ja toiduameti register Eestis lubatud toidulisanditele <https://jvis.agri.ee/jvis/avalik.html#/toidulisandEritoitparing>.
- ▶ Andmebaas toidukäitlejatele ja toidutootmise valdkonnast huvitatutele (päringud ettekirjutuste jms valdkonda puudutavate teemade kohta) <https://jvis.agri.ee/jvis/login.html>.

Projekti partnerid on kuuest riigist: Government of Catalonia – Department of Agriculture, Livestock, Fisheries and Food (juhtpartner, Hispaania, Kataloonia), Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Eesti), Chamber of Agriculture of la Vienne (Prantsusmaa), Chamber of Commerce and Industry (Sloveenia), Bulgarian Chamber of Commerce and Industry (Bulgaaria), Region of Thessaly (Kreeka).

Hispaania ja Ühendkuningriik huvituvad Eesti FoodDocsist

Kolmeaastase projekti käigus tegeleme toidupettuste ennetamise ja toidukvaliteedi kontrolli temaatikaga. Töös on partnerriikide poliitikainstrumentide, tegevus- ja arengukavade jt strateegiadokumentide edasiarendamine ja täiustamine ning e-kursuse loomine. Lisaks kogume ja vahendame infot partnerriikide enam kui 50 parima kogemuse ja tava kohta. Need on dokumenteeritud ja kättesaadavad projekti kodulehel www.interregeurope.eu/qualify/good-practices.

Väärrib märkimist, et Eestist on parima praktika näitena toodud tarkvaralahendus FoodDocs, mis aitab toiduettevõtetel luua ja hallata oma toiduohutuse süsteemi. Tänu QUALIFY-le on FoodDocsiga ühendust võtnud Ühendkuningriigi ja Hispaania toiduametid, kes huvituvad uutest tarkvaralahendustest toiduohutuse valdkonna nüüdisajastamisel.

18. novembril toimus projektipartnerite koosolek, mille organiseeris kaubanduskoja meeskond. Tutvustasime nii Eestis kasutatavat riiklikku toidupettuste järelevalve süsteemi kui ka ettevõtete kvaliteedi enesekontrollisüsteeme. Veebikohtumisel osalenud Eesti põllumajandus- ja toiduameti töötajad olid väga huvitatud edaspidisest kogemuste vahetamisest Kreeka ja Hispaania partneritega, et kuulda, kuidas nendes riikides hinnatakse toidupettuste juhtumite tõsidust ja raskust.

Eesti mahetootmine pakkus kõneainet

Partnereid huvitasid väga Mahepõllumajanduse Koostöökogu esindaja Airi Vetemaa näited Eesti mahepõllumajanduse kohta. Eesti

on Euroopas Austria järel teisel kohal mahepõllumajandusmaa osakaalu poolest kogu haritavast põllumaast. Juba kümme-kond aastat enne riikliku kontrollisüsteemi loomist oli mahepõllumajandus Eestis au sees. 2019. aastal müüdi Eestis 1800 kohaliku päritoluga mahetoodet, tegutses ligi 40 mahepoodi (pooled neist Tallinnas), enam kui kümme e-poodi ja piirkonniti toimusid iganädalased OTT-id ehk Otse Tootjalt Tarbijale müügid. Ehkki mahetee-madel on Eestis jõutud palju ära teha, on tarbijate teavitamise ja nende harjumuste kujundamise tööpõld veel lai. Alustades teadvustamisest, et kõik kohalik ei ole kindlasti mahe.

Tervisetehnoloogiate arenduskeskuse teadur Kairi Raime tutvustas unikaalset projekti Eesti mee autentsuse, päritolu ja koostise kinnitamiseks DNA-l põhineva PSC-testi abil. Meetod aitab tuvastada DNA-info abil toidu tegelikult bioloogilise koostise ja päritolu ning tänu sellele tagada toidu ohutuse ja ehtsuse.

Eesti tuntuim plokiahela tehnoloogial põhinevaid IT-süsteeme arendava ettevõtte Guardtime esindaja Silver Kelk andis ülevaate selle tehnoloogia võimalustest. Eestis ei kasuta toidutööstuse ettevõtted plokiahela tehnoloogiat, küll aga on Guardtime teinud koostööd China Food Safety Cloudi ja Austraalia veiniproduktidega, et muuta lõpptarbijale läbipaistvamaks autentsuse toote ohutu teekond alates tootmisest. Guardtime töötab WHO (Maailma Terviseorganisatsioon) tellimisel välja ka digitaalselt vaktsineerimispassi.

Kohtumiselt jäi kõlama kõigi suur huvi kiiresti areneva e-kaubanduse ja riikide järelevalveasutuste lähenemise vastu selle valdkonna järelevalvele. ■

QUALIFY projekt sai Interreg Europe programmist toetust 1 312 970 eurot, rahastaja on Euroopa Regionaalarengu Fond.

